

Davor Štimac i suradnici:

„Debljina – klinički pristup“

Debljina je jedan od najbrže rastućih problema koji sveobuhvatno mijenja zdravlje čovjeka i nameće se ne samo u bogatim, već i u siromašnim društvima. U Hrvatskoj je debljina socioekonomski uvjetovana i od debljine pati gotovo petina odraslog stanovništva, i to podjednako muškaraca i žena. Upravo svjetska pandemijska pošast debljine koja nije zaobišla ni Hrvatsku inspirirala je urednika prof. dr. sc. Davora Štimca i suradnike da javnosti predstave višestruku dimenziju te opasnosti po zdravlje. U pripremi izdanja sudjelovalo je 54 eminentnih stručnjaka koji se u Hrvatskoj bave prevencijom i liječenjem debljine.

U velikom projektu kroz sedam tematskih cjelina – 1. Debljina kao javnozdravstveni problem, 2. Čimbenici nastanka debljine, 3. Klinički aspekti debljine i uloga u razvoju kroničnih nezaraznih bolesti, 4. Specifičnosti debljine u različitim životnim razdobljima, 5. Dijagnostički postupci za procjenu debljine, 6. Multidisciplinarni pristup liječenju debljine, i 7. Novi pristupi liječenju debljine – raščlanjeni su svi aspekti debljine s naglaskom na integrativan pristup u predlaganju putova za bolju kontrolu i zaustavljanje progresije. Priručnik ima 458 stranica, uz kazalo pojmova, pokrate i popis korištene literature po poglavljima, s ukupno 623 relevantne reference.

U prve dvije tematske cjeline definira se debljina kao javnozdravstveni i medicinski problem, koji je peti vodeći i drugi najpreventabilniji uzrok smrti od koga obolijevaju pripadnici svih dobnih skupina. Premda genetičke studije ukazuju da se 40 do 70% varijacija u tjelesnoj masi može pripisati genetičkim čimbenicima, nezaobilazan je utjecaj i okolišnih čimbenika na trajnu promjenu u ekspresiji gena. Čak 44 milijuna djece mlađe od pet godina ima prekomjernu tjelesnu masu ili je pretilo. Debljina u djetinjstvu

korelira s rizičnim čimbenicima za razvitak šećerne bolesti, kardiovaskularnih bolesti i ostalih komorbiditeta u odrasloj dobi, a debela djeca i adolescenti su podložni i razvitku mentalnih zdravstvenih poteškoća.

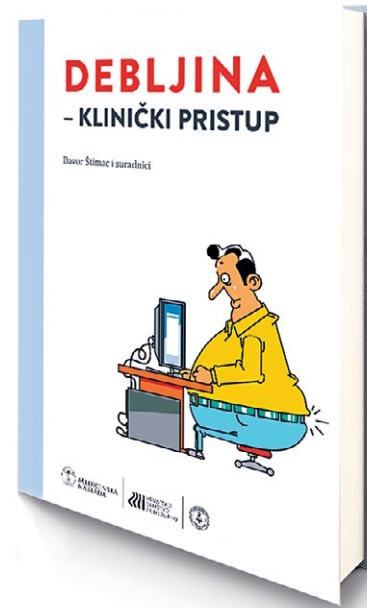
Najopsežniji dio knjige čini treća tematska cjelina koja razmatra kliničke aspekte debljine i ulogu u razvoju kroničnih nezaraznih bolesti. Raspravlja se o posljedicama debljine na organskim sustavima i brojnim kliničkim entitetima u pojedinim sustavima. U sveobuhvatnom kliničkom pristupu razmatra se veza debljine s dislipidemijama, mikrobiotom, psihološkim i kognitivno-neurološkim promjenama te razvojem karcinoma.

Specifičnost debljine u različitim životnim razdobljima obuhvaća promjene u trudnoći, prenatalnoj i perinatalnoj dobi, djetinjstvu i pubertetu, zreloj životnoj dobi, menopauzi i osobito tijekom starenja.

Dijagnostički postupci i specifičnosti u izvođenju u debljih osoba predmet su pete tematske cjeline: 1. Antropometrijske tehnike, 2. Bioelektrična impedancija, 3. DXA, 4. Ultrazvuk, 5. Metode radiološke obrade, 6. Kompjutorizirana tomografija, 7. Scintigrafija, 8. Pozitronska emisijska tomografija, te 9. Magnetna rezonancija i upala masnog tkiva.

Mogućnosti multidisciplinarnog pristupa liječenju debljine prikazane su u šestoj tematskoj cjelini koja sadrži sedam poglavlja: 1. Uloga prehrane u liječenju debljine, 2. Tjelesna aktivnost u prevenciji i liječenju debljine, 3. Klinički pristup tjelovježbi u liječenju debljine – smjernice temeljene na dokazima, 4. Kognitivno – bihevioralni pristup liječenju, 5. Farmakoterapija debljine, 6. Endoskopski pristup liječenju debljine, te 7. Barijatrijska kirurgija.

Suradljivost bolesnika je ključni čimbenik utjecaja na konačnu evaluaciju učinkovitosti dostupnih mogućnosti liječenja debljine jer

Izdavač: Medicinska naklada, Zagreb
Godina izdavanja: 2017.
Format: 17x24 cm
Uvez: tvrdi
Opseg: 458 stranica

liječenje debljine nije kratkoročni događaj već cjeloživotni proces.

Na kraju priručnika, u poglavlju „Novi pristupi u liječenju debljine“ urednik anticipira trendove s aspekta preventivnih kao i terapijskih pristupa. Knjiga je namijenjena studentima medicine, liječnicima i svim specijalistima koji u radu dolaze u dodir s nekim aspektom debljine. Zbog sveobuhvatnog pristupa problemu, nudi odgovore na pitanja i čitateljima izvan kruga medicinske izobrazbe. Urednik i suradnici argumentirano analiziraju kako hrvatski tako i svjetski zdravstveni problem i kvalitetnim, preglednim sadržajem djelo izdvajaju iznad do sada objavljene literature. Posebna je vrijednost priručnika što suvremenim multidisciplinarnim pristupom temi pomaže boljem razumijevanju debljine i uvažavanju individualnog pristupa bolesniku i njegovoj obitelji.

*prof. dr. sc. Maja Radman,
 prim. dr. med.*

*Klinika za unutarnje bolesti, KBC Split,
 Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu*